

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

*w Szkole Podstawowej nr 14
im. Henryka III Głogowskiego
w Głogowie
rok szkolny 2022/2023*

opracowała: mgr Agnieszka Kuberska

wspierający:

mgr Marta Bajer

mgr Sławomir Olejnik

mgr Filip Dobies

PODSTAWA PRAWNA

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, szkołach i placówkach regulują m. in:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty;
2. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno -pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych ; (Dz. U. z 2018 r. poz. 967);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019, poz. 325)
4. Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r (Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności: 19) przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia; Art. 109 ust. 1 Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są: 5) zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej; 7) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego);
5. Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017 r. poz. 703) (§ 2. 1. Ramowy plan nauczania określa: 3) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego; § 4. 1. Dyrektor szkoły, uwzględniając ramowy plan nauczania, ustala dla poszczególnych klas i oddziałów tygodniowy rozkład zajęć, a w szkołach dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny rozkład zajęć: 4) zajęć z zakresu doradztwa zawodowego; 10 godzin w klasie VII i 10 godzin w klasie VIII)

- Uczniowie klas VII i VIII na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego nie są oceniani (art. 44a ustawy o systemie oświaty w związku z art. 109 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe).
- Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego nie są wpisywane do arkusza ocen i na świadectwie promocyjnym lub ukończenia szkoły podstawowej (§14 ust. 2 rozporządzenia MEN z 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania [...] (Dz. U. z 2017 r. poz. 1646 pkt 10 zał. 1 do rozporządzenia MEN z 26 kwietnia 2018 r.

w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych
(Dz. U. z 2018 r. poz. 1646)

Szczegółowe regulacje wprowadzają rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, m.in. w sprawie doradztwa zawodowego, w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół oraz w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

6. Doradztwo zawodowe jest realizowane:

- klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą”;
- w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w § 2 pkt 4–7, na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy, a także w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy – na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych;
- klasach VII i VIII szkół podstawowych, w branżowych szkołach I stopnia, liceach ogólnokształcących i technicach, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy
- w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;
- przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

- **Zadania wynikające z Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego realizowane są zgodnie z polityką oświatową państwa na rok szkolny 2021/2022**
 - ✓ Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
 - ✓ Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
 - ✓ Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.
 - ✓ Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
 - ✓ **Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych.**
 - ✓ Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

TERMINOLOGIA

PORADNICTWO ZAWODOWE - to długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

ORIENTACJA ZAWODOWA - to działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji - mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły

DORADZTWO ZAWODOWE - świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola

problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji.

DORADCA ZAWODOWY - osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej.

INFORMACJA ZAWODOWA - zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji.

INFORMACJA EDUKACYJNA - zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem.

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO - ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System powinien określać: role i zadania doradcy w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, formy i metody pracy.

ZINTEGROWANA STRATEGIA UMIEJĘTNOŚCI - Stanowi uchwałę nr 195/2020, która 31 grudnia 2020 r. została przyjęta przez Radę Ministrów. Dokument uwzględnia wymogi wynikające z Umowy Partnerstwa. Dokument określa osiem obszarów strategicznych polityki na rzecz rozwoju umiejętności:

- umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych,
- rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry zarządzające,
- rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące,
- rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną,
- rozwijanie i wykorzystanie umiejętności w miejscu pracy,
- doradztwo zawodowe,
- współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną,
- planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności.

ZAŁOŻENIA WSDZ

Doradztwo zawodowe jest wpisane w ramy szkolnego systemu nauczania. Prowadzenie działań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego odbywa się na wszystkich szczeblach kształcenia:

- a) w przedszkolu – preorientacja zawodowa
- b) w klasach I-III oraz IV-VI szkoły podstawowej - orientacja zawodowa
- c) w klasach VII- VIII – doradztwo edukacyjno- zawodowe.

Wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia. Predyspozycje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu. Oznacza to konieczność stworzenia takiego systemu doradztwa zawodowego, który zapewni i umożliwi uczniom rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, kwalifikacji, i zainteresowań. Sprawny system doradztwa zawodowego wskaże młodemu człowiekowi możliwości zdobycia wymarzonego zawodu. Uczeń musi posiadać świadomość, że jest autorem własnej kariery. Istnieje realna potrzeba udzielania profesjonalnej pomocy w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego uczniom i ich rodzicom.

Adresatami Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są:

- uczniowie,
- rodzice,
- nauczyciele,

Doradztwo zawodowe powinno być kształtowane w duchu postawy uczenia się przez całe życie i być wspierane przez rodziców i nauczycieli wszystkich przedmiotów. Wszystkie działania

w zakresie doradztwa zawodowego prowadzone w szkole tworzą Wewnętrznszkolny System Doradztwa Zawodowego i stanowi spójną całość.

CELE OGÓLNE WSDZ

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

DZIAŁANIA KIEROWANE DO UCZNIÓW:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- -zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);
- wspieranie uczniów w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik;

- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową,
- organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów;
- umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkołę ponadpodstawowe zawodowe;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym

DZIAŁANIA KIEROWANE DO NAUCZYCIELI, WYCHOWAWCÓW, SPECJALISTÓW:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji otwartych;
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

DZIAŁANIA KIEROWANE DO RODZICÓW:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik);
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I–VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół

podstawowych

1. Poznanie własnych zasobów Uczni:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy Uczni:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; Dziennik Ustaw – 6 – Poz. 325
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczni:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczni:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą;

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

1. Poznanie własnych zasobów Uczni:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje,

predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji analizuje sposoby kształcenia nieformalnego i zdobywanie kwalifikacji zawodowej w niestandardowy sposób;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu

doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Tematyka zajęć w klasie VII

Moduł	Temat zajęć	Czas przeznaczony na realizację
Poznawanie własnych zasobów	1. Samopoznanie- źródła poznania siebie.	45 minut
	2. Moje mocne i słabe strony.	45 minut
	3. Czym się interesuję? Zainteresowania.	45 minut
	4. Moje umiejętności.	45 minut
	5. Moje umiejętności a zawód.	45 minut
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	1. Moja przyszłość edukacyjno zawodowa- jak ją zaplanować?	45 minut
	2. Samoocena jako podstawa umiejętności rozpoznawania własnych atutów i ograniczeń	45 inut
	3.Znaczenie pracy- kariera zawodowa człowieka	45 minut
Świat zawodów i rynek pracy	1. Przyszłość edukacyjno zawodowa- poznajemy zawody.	45 minut
	2. Zawody w moim najbliższym otoczeniu.	45 minut

Tematyka zajęć w klasie VIII

Moduł	Temat zajęć	Czas przeznaczony na realizację
Poznanwanie własnych zasobów	1. Przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu.	45 minut
	2. Rozwijanie umiejętności i zdobywania informacji pozwalających przezwyciężyć bariery osobiste.	45 minut
	3. Kim jestem? Tajemnice osobowości a wybór zawodu.	45 minut
	4. Jak radzić sobie ze stresem.	45 minut
	5. Jak stawiać sobie cele życiowe i zawodowe.	45 minut
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	1. Predyspozycje zawodowe a moje preferencje.	45 minut
	2. Zapoznanie się z ofertą szkół ponadpodstawowych w naszym regionie.	45 minut
	3. Moja przyszłość edukacyjno – zawodowa. Zapoznanie się z zasadami rekrutacji do szkoły ponadpodstawowej.	45 minut
Świat zawodów i rynek pracy	1. Wymagania pracodawców a moje umiejętności.	45 minut
	2. Czym jest rynek pracy? Kto to jest pracodawca?	45 minut

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

L.p.	ZADANIE	Realizator	Termin
1.	Opracowanie Programu WSDZ w Szkole Podstawowej nr 14 im Henryka III Głogowskiego, zaopiniowanie i zatwierdzenie	Nauczyciel doradztwa zawodowego, Rada Pedagogiczna, dyrektor szkoły	IX.2022
2.	Umieszczenie Programu z materiałami do wykorzystania na lekcjach na pulpicie w pokoju nauczycielskim- folder doradztwo zawodowe	Nauczyciel doradztwa zawodowego, pedagog, wychowawcy klas	X-2022, systematyczne uzupełnianie

3.	<p>Prowadzenie i aktualizacja szkolnej tablicy zawodoznawczej ,</p> <p>prowadzenie zakładki „ Doradztwo zawodowe” na stronie internetowej szkoły</p> <p>Prowadzenie strony na portalu społecznościowym Facebook „Doradztwo zawodowe SP14 Głogów”</p>	<p>Nauczyciel doradztwa, pedagog, wychowawcy klas</p> <p>nauczyciel doradztwa zawodowego , wicedyrektor szkoły</p> <p>nauczyciel doradztwa zawodowego</p>	rok szkolny 2022/2023
4.	Przeprowadzenie 10 zajęć nauczyciela doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII	Nauczyciel doradztwa	rok szkolny 2022/2023
5.	Przeprowadzanie lekcji z WOS-u, informatyki, lekcji wychowawczych i innych związanych z doradztwem zawodowym wynikających z realizacji podstaw programowych poszczególnych przedmiotów, edukacji wczesnoszkolnej oraz planu pracy świetlicy szkolnej.	Nauczyciele przedmiotowi i wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy	rok szkolny 2022/2023
6.	Wykonywanie gazetek zawodoznawczych przez klasy 5 i 6 na temat mój wymarzony zawód „ Mój wymarzony zawód”	Nauczyciel doradztwa zawodowego i wychowawcy klas	rok szkolny 2022/2023
7.	Organizowanie wycieczek zawodoznawczych	Wychowawcy klas , nauczyciele świetlicy szkolnej, pedagog, nauczyciele przedmiotowi	rok szkolny 2022/2023
8.	Omówienie dokumentacji i kryteriów przyjęć uczniów do szkół ponadpodstawowych	Dyrektor, nauczyciel doradztwa, pedagog, , wychowawcy klas.	III-IV
9.	Zapoznanie uczniów klas VIII z ofertą szkół ponadpodstawowych w powiecie głogowskim	Nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawcy i pedagodzy	IV-V
10.	informacje n/t zasad rekrutacji do szkół ponadpodstawowych kl. VIII „ Przeciwskazania zdrowotne do wykonywania zawodu” Ścieżki edukacyjno zawodowe Zintegrowany system umiejętności – zapoznanie uczniów i nauczycieli	Pedagog, nauczyciel doradztwa, wychowawcy klas	rok szkolny 2022/2023

11.	Zapoznanie uczniów z naborem elektroniczny do szkół ponadpodstawowych kl. VIII	nauczyciel doradztwa	V-VI
12.	Samokształcenie nauczycieli – wymiana doświadczeń na zespołach przedmiotowych	Wszyscy nauczyciele, pedagodzy,	rok szkolny 2022/2023

Do realizacji treści programowych w klasach 7 i 8 wykorzystany będzie program z doradztwa zawodowego autorstwa Agnieszki Kuberskiej w załączniku.

Program zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną na posiedzeniu rady pedagogicznej i wprowadzony zarządzeniem Dyrektora.

OSOBY ODPOWIEDZIALNE

- **Dyrektor** - odpowiada za organizację działań z zakresu doradztwa zawodowego, tworzy warunki do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego, monitoruje efekty ustalonych i podejmowanych działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi kształcenia i kariery zawodowej, powołuje szkolnego koordynatora ds. doradztwa zawodowego.
- **Nauczyciel doradztwa zawodowego** – koordynator szkolnego systemu doradztwa zawodowego – systematycznie diagnozuje zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej; koordynuje działalność informacyjno – doradczą realizowaną przez szkołę; przeprowadza indywidualne rozmowy doradcze oraz zajęcia warsztatowe dla dzieci i młodzieży z zakresu doradztwa zawodowego, współpracuje z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego; dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, gromadzi i udostępnia informacje edukacyjno – zawodowe; wspólnie z zespołem opracowuje projekt WSDZ, przeprowadza ankietę ewaluacyjną i sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.
- **Pedagog szkolny** - diagnozuje potrzeby oraz możliwości uczniów, udziela indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzi zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno - społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kieruje uczniów do specjalistycznych placówek.

- **Wychowawcy klas** - na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, prowadzą zajęcia związane z przygotowaniem dzieci i młodzieży do podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych oraz planowania kariery zawodowej i uczenia się przez całe życie. Rozwijają umiejętności współpracy w grupie, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego i pedagoga szkolnego na konsultacje; wspierają rodziców w roli doradcy w wyborach edukacyjnych i zawodowych.
- **Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej** - określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego. Włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego.
- **Nauczyciele świetlicy szkolnej** - włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu doradztwa zawodowego, organizują wystawy prac uczniów związanych z poznanymi zawodami
- **Pozostali nauczyciele przedmiotowi** w ramach poszczególnych przedmiotów realizują podstawę programową i program nauczania odnosząc się do treści programowych doradztwa zawodowego; rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnień uczniów. Do zadań nauczycieli należy diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej. Każdy nauczyciel udostępnia uczniom informacje edukacyjno-zawodowe oraz omawia zawody związane z daną dziedziną i realizowanymi hasłami programu nauczania. Nauczyciele współpracują z wychowawcami klasy w realizacji doradztwa edukacyjno - zawodowego dla uczniów, przygotowują uczniów do udziału w konkursach zawodowych, prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe; współpracują ze szkolnym koordynatorem doradztwa oraz z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Przykłady treści doradczych realizowanych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów:

- **Biologia** – choroby zawodowe, cywilizacyjne, skutki długotrwałego stresu;
- **Geografia** – struktura zatrudnienia, bezrobocie; emigracja zarobkowa

- **Języki obce** – słownictwo dotyczące zawodów, rozmowa o pracę, elementy autoprezentacji, słownictwo branżowe;
- **WOS i historia** – bezrobocie i metody walki z nim, struktura zawodowa ludności, postawy obywatelskie, udział człowieka w życiu społecznym, grupy społeczne i ich rola w społeczeństwie, rozwój polskiego społeczeństwa
- **Religia/etyka** – etyka gospodarcza i zawodowa, szanse i zagrożenia dla człowieka, zasady życia społecznego, etyka a ekonomia, władza i jej moralne konsekwencje
- **Język polski** – rola pracy w życiu człowieka, trudna praca ludzi na wsi, kultura słowa, komunikacja społeczna, elementy autoprezentacji, redagowanie podań, pism urzędowych, e-maili;
- **Matematyka** - odczytywanie i interpretacja danych w tekstach, tablicach i wykresach, planowanie czynności oraz dzielenie zadań na etapy.
- **Informatyka** – wysyłanie korespondencji mailowo, tworzenie dokumentów, redagowanie tekstu, sposoby pracy z Internetem – wyszukiwanie informacji, logowanie się do portali oferujących pracę, podstawy tworzenia własnych stron internetowych
- **Edukacja dla bezpieczeństwa** – zasadnicza służba wojskowa, ratownictwo medyczne – alternatywy pracy
- **Wychowanie fizyczne** – uświadomienie potrzeby aktywności fizycznej przez całe życie, prozdrowotny styl życia, umiejętności sprzyjające zapobieganiu chorobom zawodowym,
- **Wychowanie do życia w rodzinie** – role społeczne i modele życia, instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny, kształtowanie u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.
- **Pozostałe przedmioty** – terminologia branżowa, wiedza i umiejętności niezbędne do wykonywania czynności charakterystycznych dla zawodu związanego z przedmiotem
- **Nauczyciele bibliotekarze** prenumerują czasopisma związane z edukacją oraz gromadzą i udostępniają materiały informacyjne z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego; współpracują ze szkolnym koordynatorem doradztwa oraz z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym; włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego.
- **Inne osoby zatrudnione w szkole np. pielęgniarka:** współpracuje ze szkolnym koordynatorem doradztwa oraz z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym; udziela informacji o

kwestiach zdrowotnych 9 ważnych z punktu widzenia wybranych przez uczniów zawodów, organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o stan zdrowia i bezpieczeństwo oraz kształtowanie właściwych nawyków adekwatnych do zawodów wybranych przez uczniów

- **Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego oraz Szkolnego Koła Wolontariatu** zapewniają warunki organizacyjne dla działalności młodzieży, udzielając pomocy w realizacji zadań.
- Rodzice uczniów współpracują w realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Proponowane metody i formy pracy:

- analiza przypadku,
- autoprezentacja,
- burza mózgów,
- praca w grupach, parach, indywidualna
- debata „za i przeciw”,
- dyskusja problemowa,
- kolaż,
- kwestionariusz,
- mini-wykład,
- ocena pracy grupowej,
- plakat,
- rozwiązywanie problemów,
- skojarzenia,
- port folio
- udział w dniach otwartych szkół
- spotkania z przedstawicielami zawodów, instytucji, szkół
- wizyty w zakładach pracy
- metody multimedialne
- drama
- testy, kwestionariusze, ankieta,

Pomoce dydaktyczne

- materiały biurowe
- tablica, tablica multimedialna
- ankiety, kwestionariusze, karty pracy

- filmy, nagrania, grafiki
- sprzęt multimedialny
- dostęp do Internetu
- gry
- informatory, katalogi, broszury, ulotki
- prezentacje multimedialne
- strony internetowe
- bazy, analizy, statystyki

OCZEKIWANE EFEKTY I KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

Dla uczniów:

- ułatwienie uczniom, nauczycielom i rodzicom dostępu do informacji edukacyjno – zawodowych;
- przygotowanie do podejmowania świadomych, trafniejszych decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- ułatwienie młodzieży wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu procedur pozyskiwania i utrzymania pracy;
- uświadomienie uczniom możliwości wprowadzania zmian w zaplanowanej karierze zawodowej;
- pomoc w poruszaniu się na rynku pracy, wzrost mobilności absolwentów
- rozwój umiejętności rozpoznawania własnych zasobów osobistych i ich wykorzystania w kształtowaniu swojej drogi zawodowej;
- kształtowanie postawy otwartości na wiedzę i prezentowania swojej osobowości;
- kreowanie postaw aktywnych, przezwyciężania bierności, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresowych;
- poznanie przez uczniów „świata zawodów” (m.in. zadań i czynności, środowiska pracy, przeciwwskazań i wymagań zawodowych);
- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym, zniechęceniu, rezygnacji ze szkoły lub pracy jako konsekwencji niewłaściwych wyborów

Dla szkoły:

- realizowanie zobowiązań wynikających z przepisów Prawa oświatowego;
- zapewnienie ciągłości działań orientacyjno – doradczych szkoły i koordynacji zadań wynikających z programu wychowawczego szkoły;

- utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.

Dla środowiska lokalnego:

- zwiększenie świadomości społecznej, dotyczącej konieczności racjonalnego planowania rozwoju zawodowego przez jednostki;
- podejmowanie właściwych decyzji, efektywnie przeciwdziałających bezrobociu;
- zapewnienie powszechności i dostępności usług doradczych. Dla pracodawców:
- zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów, świadomych oczekiwań rynku pracy.

Monitoring i ewaluacja

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego podlega stałemu monitoringowi i ewaluacji. Zespół ds. doradztwa zawodowego stale monitorują realizację systemu. Ewaluacja skuteczności zaplanowanych w WSDZ działań nastąpi poprzez:

- zebranie informacji zwrotnych od adresatów WSDZ
- analizę prowadzonej dokumentacji.

Po zakończeniu roku szkolnego sporządzone zostaje sprawozdanie z realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego za dany rok szkolny. Realizacja zadań podejmowanych przez doradcę zawodowego w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego dokumentowana jest wpisem do dziennika zajęć doradcy zawodowego. Realizacja treści z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego podejmowanych na zajęciach lekcyjnych dokumentowana jest wpisem tematu do dziennika zajęć lekcyjnych.

ZAŁĄCZNIKI

- program nauczania „Doradztwo zawodowe w klasie VII i VIII
[Program nauczania dla klas VII i VIII z doradztwa zawodowego](#)
- plan działań w ramach WSDZ
[Plan działań WSDZ 2022/23](#)